

Kohtuasi C-215/24 [Fira]ⁱ**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

20. märts 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Tribunal Judicial da Comarca do Porto – Juízo Local Criminal de Vila Nova de Gaia (Porto piirkondliku kohtu Vila Nova de Gaia kriminaalasjade kohalik kohtumaja, Portugal)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

19. märts 2024

Süüdistaja:

prokuratuur

Süüdistatav:

YX

**Tribunal Judicial da Comarca do Porto (Porto piirkondlik kohus, Portugal)
Juízo Local Criminal de Vila Nova de Gaia (Vila Nova de Gaia
kriminaalasjade kohalik kohtumaja, Portugal) Juiz 2 (kohtunik nr 2)**

Tavamenetlus (üheliikmeline koosseis)

- 1 Tribunal Judicial da Comarca do Porto (Porto piirkondlik kohus, Portugal) Juízo Local Criminal de Vila Nova de Gaia (Vila Nova de Gaia kriminaalasjade kohalik kohtumaja, Portugal) kohtunik nr 2 esitab käesoleva eelotsusetaotluse kriminaalmenetluses nr 4860/13.7TB VNG, mida alustati prokuratuuri esitatud süüdistusakti alusel ja milles mõisteti süüdi YX [...].

I. Sissejuhatus

- 2 YX-le mõisteti 9. oktoobril 2018 kuuekuuline vangistus, mis asendati rahalise karistusega 180 päevamäära ulatuses, selle eest, et ta pani toime suure

ⁱ Käesoleval kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

maksupettuse, mis faktiliste asjaolude asetleidmise ajal oli karistatav 15. jaanuari 1990. aasta dekreetseaduse nr 20-A/90 (Decreto-Lei n.º 20-A/90) artikli 23 lõigete 1 ja 4 järgi. See otsus on seletatav asjaoluga, et Portugali õigus kohustab kaaluma huve ja analüüsima, kas niisuguse vangistuse mõistmise korral, mis vastab asenduskaristuse mõistmise formaalsetele nõuetele ja mille puhul saab teoreetiliselt mõista asenduskaristuse, tuleks mõista asenduskaristus. Asenduskaristuste hulka kuuluvad muu hulgas rahalised asenduskaristused, nagu on nähtud ette Portugali karistusseadustiku artiklis 45: „1. Kuni ühe aasta pikkuse vangistuse mõistmise korral asendatakse see rahalise karistuse või muu kohaldatava karistusega, mis ei ole vabadusekaotus, v.a juhul, kui vajadus hoida ära edasisi kuritegusid nõuab vangistuse täideviimist“.

- 3 Et rahalist karistust ei tasutud, määrati põhikaristuse, s.o kuuekuulise vangistuse täideviimine Portugali karistusseadustiku artikli 45 lõike 2 kohaselt, milles on nähtud ette, et „[r]ahalise karistuse tasumata jätmise korral kannab süüdimõistetu ära kohtuotsuses määratud vangistuse. Käesoleva seadustiku artikli 49 lõiget 3 kohaldatakse analoogia alusel“.
- 4 Portugali karistusseadustiku artikli 49 lõikes 3 on sätestatud: „Täiendava vangistuse täideviimise võib peatada üheks kuni kolmeks aastaks, kui süüdimõistetu tõendab, et rahalist karistust ei tasutud temast olenematutel põhjustel, tingimusel et see peatamine sõltub selliste kohustuste ja käitumisreeglite järgimisest, millel ei ole majanduslikku ega finantssisu. Täiendav vangistus viiakse täide, kui kohustusi või käitumisreegleid ei järgitud, ja see tunnistatakse kustunuks, kui neid järgiti“.
- 5 Kuna süüdimõistetu YX ei tõendanud, et rahalise karistuse tasumata jätmist ei saa talle süüks panna, tühistas kohus asenduskaristuse ja määras vangistuse täideviimise, andes välja vastavad vahistamismäärused.
- 6 Seda vahistamismäärust ei saanud siiski täita, sest kõnesolev isik lahkus välismaale, mistõttu kuulutati ta tagaotsitavaks seoses mõistetud karistusega.
- 7 Kõnesoleva isiku asukoha tuvastamiseks võetud meetmed võimaldasid teha kindlaks, et ta elab Hispaanias.
- 8 Siis anti 22. veebruaril 2022 välja Euroopa vahistamismäärus (edaspidi „EVM“), et saavutada kõnesoleva isiku üleandmine selleks, et ta kannaks ära talle mõistetud kuuekuuse vangistuse.
- 9 Hispaania kohtud keeldusid selle EVM täitmisel kõnesoleva isiku üleandmisest seetõttu, et tema seaduslik elukoht on Hispaanias ja ta soovis kanda karistust selles riigis, kuid kohustusid siiski tunnustama mõistetud (Portugali) karistust ja viima selle Hispaanias täide.
- 10 Hispaania ametiasutused järgisid seejuures nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse

vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil (ELT 2008, L 327, lk 27; edaspidi „raamotsus 2008/909“) artiklit 4, tehes avalduse, milles nad märgivad, et tunnustavad Portugali kohtu mõistetud karistust–tunnustamine, mis väldib süüdimõistetu karistamatust.

- 11 Juzgado Central de Lo Penal n.º 1 de Madrid (Madridi üleriigiline kriminaalkohus nr 1, Hispaania) peatas siiski 11. oktoobril 2023 Hispaania karistusseadustiku artikli 80 alusel, mis võimaldab Hispaania õiguse kohastes kriminaalmenetlustes kohtul mõista alla kahe aastase vangistuse tingimisi kahe kuni viieaastase katseajaga, YX-le kõnesoleva kuriteo eest mõistetud kuuekuulise vangistuse täideviimise kaheks aastaks.
- 12 Et Portugali prokuratuur ei nõustunud Hispaania kohtu kohtuotsusega, palus ta, et Euroopa Liidu Kohtule esitataks eelotsusetaotlus **järgmistel põhjendustel.**

II. Eelotsusetaotluse põhjendused

- 13 Käesoleva kohtuasja suhtes kohaldatakse raamotsust 2008/909 ja nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsust 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta – Teatavate liikmesriikide avaldused raamotsuse vastuvõtmisel (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 34; edaspidi „raamotsus 2002/584“).
- 14 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei ole raamotsusel küll vahetut õigusmõju, kuid see on siduv liikmesriikide asutustele, sh kohtutele, kes peavad tõlgendama oma riigisisest õigust kooskõlas liidu õigusega. Kohtud on seega riigisisest õigust kohaldades kohustatud tõlgendama seda raamotsuse sätteid ja eesmärki arvestades (29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 31, ja 8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-55[4]/14, EU:C:2016:835, punktid 62–64).
- 15 Lisaks tuleb liidu õiguse sätte tõlgendamisel arvestada mitte üksnes sätte sõnastust, vaid ka selle konteksti ning selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa see säte on (16. juuli 2015. aasta kohtuotsus Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, punkt 35).
- 16 Raamotsuse 2002/584 artikli 1 lõike 2 kohaselt täidavad liikmesriigid mis tahes EVM vastastikuse tunnustamise põhimõtte alusel ja vastavalt selle raamotsuse sätetele.
- 17 Raamotsuse 2002/584 artikli 4 punktis 6 on sellega seoses nähtud ette EVM täitmata jätmise vabatahtlik alus, mille kohaselt võib vahistamismäärust täitev õigusasutus keelduda karistuse täideviimise eesmärgil välja antud EVM täitmisest, kui tagaotsitav „viibib vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või on selle kodanik või omab seal elukohta“ ja see riik kohustub karistuse täitma vastavalt oma riigisisesele õigusele.

- 18 Lisaks on raamotsuse 2008/909 artiklis 25 ette nähtud, et selle sätteid kohaldatakse selles ulatuses, nagu see on kooskõlas raamotsuse 2002/584 sätetega, karistuste täideviimiseks juhtudel, kus liikmesriik võtab kohustuse viia karistus täide raamotsuse 2008/909 artikli 4 lõikest 6 tulenevatel juhtudel. Käsitletaval juhul on Hispaania kohtud tuginenud EVM täitmata jätmise vabatahtlikule alusele, mis põhineb tagaotsitava asukohal, ning on kohustunud karistuse täide viima.
- 19 Raamotsuse 2008/909 artikliga 8 on kehtestatud ammendavad tingimused, mille korral võib täidesaatva riigi pädev asutus väljaandjariigis mõistetud karistust kohandada. Selle raamotsuse loogikast ja sisust lähtudes näivad need tingimused olevat ainsad erandid täidesaatva asutuse kohustusest tunnustada talle edastatud kohtuotsust ja viia täide karistus, mille kestus ja laad peavad vastama väljaandjaliikmesriigis tehtud kohtuotsuses ettenähtule.
- 20 Siinne kohus leiab, et täidesaatev riik ei saa väljaandjariigi kohtu otsust tagasiulatuvalt muuta nii palju, et asendab karistuse mõistnud kohtu otsuse kokkuvõttes omaenese otsusega. Järelikult ei saa täidesaatva riigi karistuse täideviimise alal pädev asutus täideviimist peatada isegi siis, kui riigisiseste kohtuotsuste puhul on see võimalus olemas. Vastupidine lahendus seaks ohtu raamotsuse 2008/909 eesmärgid, mille hulgas on järgida vastastikuse tunnustamise põhimõtet, mis on Euroopa Liidus kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö põhisisu.
- 21 See, kui täidesaatva riigi kohus peatab tegeliku vangistuse täideviimise (isegi kui see peatamine on kooskõlas tema riigisiseste õigusnormidega tema enda kohtute otsuste puhul), olles tunnustanud süüdimõistvat kohtuotsust, mille on teinud [väljaandja]riigi kohus, ja seda olukorras, kus väljaandjariigi pädevad asutused ei peatanud selle karistuse täideviimist oma riigisisese õiguse alusel, kahjustaks liikmesriikide erilist vastastikust usaldust üksteise kohtusüsteemidesse.
- 22 Siinne kohus on seisukohal, et Euroopa Kohus on seda võimatust tunnustanud – vähemalt kaudselt – 11. märtsi 2020. aasta kohtuotsuse SF (Euroopa vahistamismäärus – Vahistamismäärust täitvasse liikmesriiki tagasitoomise tagatis) (C-314/18, EU:C:2020:191) punktis 65, milles on märgitud, et raamotsuse 2008/909 artiklis 8 on ette nähtud ranged tingimused selle kohta, kuidas täidesaatva liikmesriigi pädev asutus võib väljaandjaliikmesriigis mõistetud karistust kohandada, ning „*need tingimused moodustavad ainsad erandid sellel asutusel nimetatud raamotsuse artikli 8 lõike 1 kohaselt lasuvast põhimõttelisest kohustusest tunnustada talle saadetud otsust ja viia karistus täide nii, et selle kestus ja laad vastavad kohtuotsuse teinud liikmesriigi otsuses ettenähtule (vt selle kohta 8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 36)*“. Seda seisukohta kinnitab ka 15. aprilli 2021. aasta kohtuotsuse AV (Liitkaristus) (C-221/19, EU:C:2021:278) punkt 35.
- 23 Euroopa Kohus otsustas 11. märtsi 2020. aasta kohtuotsuse SF (Euroopa vahistamismäärus – Vahistamismäärust täitvasse liikmesriiki tagasitoomise

tagatis) (C-314/18, EU:C:2020:191) resolutsiooni punktis 2 järgmist: „Raamotsuse 2008/909 (mida on muudetud raamotsusega 2009/299) artiklit 25 tuleb tõlgendada nii, et kui kriminaalmenetluse läbiviimiseks tehtud Euroopa vahistamismääruse täitmisele on seatud raamotsuse 2002/584 (mida on muudetud raamotsusega 2009/299) artikli 5 punktis 3 ette nähtud tingimus, võib täidesaatev liikmesriik kohtuotsuse teinud liikmesriigis isikule mõistetud vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täitmisel kohandada selle karistuse kestust vaid raamotsuse 2008/909 (muudetud raamotsusega 2009/299) artikli 8 lõikes 2 ette nähtud rangetel tingimustel.“

- 24 Tundub, et seda arutluskäiku tuleb järgida ka käesolevas kohtuasjas.
- 25 Ei saa lubada, et pädev Hispaania kohus kohandab või muudab karistust (karistuse täideviimise peatamisega) väljaspool juhtumeid, mis on nähtud ette raamotsuse 2008/909 artiklis 8, mis on raamotsuse artikli 25 järgi kohaldatav, vastasel korral rikutakse vastastikuse tunnustamise põhimõtet.
- 26 Siinne kohus leiab ka, et ehkki raamotsuse 2008/909 artiklis 17 on nähtud ette, et karistuse täideviimist reguleeritakse täidesaateva riigi õigusega, on selles silmas peetud ainult meetmeid, mille eesmärk on tagada vangistuse sisuline täideviimine. Miski ei võimalda tõlgendada seda artiklit nii, et selle esemeline kohaldamisala hõlmab tagaotsitavale mõistetud vangistuse täideviimise peatamise otsust.
- 27 Kokkuvõttes kohustus Hispaania kohus kohtuotsuse täide viima, sest ta kasutas võimalust EVM täitmisest keelduda selle alusel, et süüdimõistetud elukoht on Hispaanias. Selle kohustuse võtmise tulemusena edastati talle raamotsuse 2008/909 kohaselt tunnustamiseks ja täitmiseks Portugali kohtu kriminaalkorras süüdimõistetud kohtuotsus. Hispaania kohus ei saa tugineda oma riigisisestele õigusaktidele, et vaadata uuesti läbi või muuta süüdimõistetule mõistetud karistuse laadi väljaspool raamotsuse 2008/909 artikli 8 lõigetest 2 ja 4, artikli 17 lõikest 2 ja artikli 19 lõikest 2 tulenevaid tingimusi ja piire.
- 28 Nagu Euroopa Kohus otsustas 29. juuni 2017. aasta kohtuotsuses Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 22), eeldab otsus keelduda EVM täitmisest raamotsuse 2002/584 artikli 4 punkti 6 alusel, et vahistamismäärust täitev liikmesriik võtab tegelikult kohustuse viia tagaotsitavale isikule väljaandjariigis mõistetud karistus täide, sest enne EVM täitmist peab vahistamismäärust täitev õigusasutus alati kontrollima, kas karistuse saab ikka täide viia. Seega, kui vahistamismäärust täitel liikmesriik ei ole võimeline seda tagama, siis tuleb tal vältida tagaotsitava karistamatust ja ta peab EMV täitma, andes tagaotsitava väljaandjariigile üle.
- 29 Kui Hispaania riik keeldus EVM täitmisest, teatas ta niisiis, et on nõus karistuse täide viima kogu selle ulatuses, kusjuures tal puudub vangistuse alternatiivseks meetmeks muutmise võimalus (sest ranged tingimused, mis peavad olema selleks täidetud, ei ole täidetud), sest vastasel korral muudab ta väljaandjariigi kohtu otsust, mida raamotsus 2008/909 teha ei luba.

30 Siinne kohus leiab ka, et eespool viidatud rahvusvaheliste õigusaktide kohaselt pidi Hispaania kohus igal juhul eelnevalt väljaandjariiki informeerima võimalusest, et vangistuse täideviimine peatatakse, et viimane saaks raamotsuse artiklite 12 ja 13 alusel reageerida.

*

31 Eelnevat arvestades eeldavad käesoleva kohtuasja faktilised asjaolud liidu õigusnormide kohaldamist. Niisuguses kontekstis on siinsel kohtul raske teha otsust, kas menetlust jätkata või see lõpetada. Sellises olukorras on kindlasti tarvis analüüsida üksikasjalikult faktilisi asjaolusid ja asjakohaseid õigusnorme.

32 Lissaboni lepingu artikli 19 lõike 3 punkti b kohaselt on Euroopa Kohtu ülesanne teha „liikmesriikide kohtute taotlusel eelotsuseid liidu õiguse tõlgendamise või institutsioonide vastu võetud õigusaktide kehtivuse kohta“.

33 Samuti on ELTL artiklis 267 ette nähtud, et „Euroopa Liidu Kohus on pädev tegema eelotsuseid, mis käsitlevad: [...] [b]) liidu institutsioonide, organite või asutuste õigusaktide kehtivust ja tõlgendamist“, ning et „[k]ui selline küsimus antakse liikmesriigi kohtusse, võib see kohus, kui ta leiab, et otsuse tegemiseks on vaja kõnealune küsimus lahendada, taotleda sellekohast eelotsust kohtult“.

34 Et liidu õigusega kehtestatud tingimused on täidetud, on eelotsusetaotlus siinse kohtu arvates vajalik ja asjakohane, et tagada selle õiguse esimus.

35 Käesolevas kohtuasjas tekib mõistlik kahtlus liidu õiguse tõlgendamisel ja kohaldamisel, millel on otsustava tähtsusega tagajärjed lõpplahendusele selles asjas. Eelotsusetaotlus Euroopa Liidu Kohtule on seega vajalik selle vältimiseks, et kõnesolevaid liidu õigusnorme tõlgendatakse erinevalt. Lisaks leiab siinne kohus pärast tutvumist riigisisese kohtupraktika ja Euroopa Kohtu praktikaga, et vaidlusalust küsimust ei ole analüüsitud põhjalikult – mis võimaldaks tekkinud kahtluse hajutada – ja et viidatud õigusnormide tõlgendamisel tekib ikka veel raskusi.

36 **Euroopa Kohus on seega pädev tegema eelotsust aluslepingu tõlgendamise kohta ja liikmesriigi iga kohus võib** juhul, kui niisugune küsimus selles kohtus tõstatatakse, **paluda Euroopa Kohtul teha otsus**, kui ta leiab, et otsus **selles küsimuses** on lahendi tegemiseks vajalik. Siin on tegemist hästi tuntud **eelotsusetaotlusega**, mille liikmesriigi kohus liidu kohtule esitab ning mille esimene ja peamine otstarve on saada tõlgendus ja seeläbi saavutada liidu õiguse ühetaoline kohaldamine kõikides liikmesriikides, et see oleks alati sama tõhus.

37 Otsuse, kas esitada eelotsusetaotlus, teeb ainult kohus, kellel on võimalus esitada eelotsusetaotlus ka **omal algatusel**. Kohus **sõnastab** ka **küsimused**, mis tuleb Euroopa Kohtule esitada.

38 Käsitletaval juhul leiab siinne kohus just, et Euroopa Kohtu vastus on **menetluse jätku kindlaksmääramisel hädavajalik**.

III. EELOTSUSE KÜSIMUSED

Esitatud põhjendustest lähtudes otsustab Tribunal Judicial da Comarca do Porto (Porto piirkondlik kohus, Portugal) Juízo Local Criminal de Vila Nova de Gaia (Vila Nova de Gaia kriminaalasjade kohalik kohtumaja, Portugal) kohtunik nr 2 **peatada menetluse seniks, kuni Euroopa Liidu Kohus teeb eelotsuse järgmistes küsimustes** ELTL artikli 267 esimese lõigu punkti b kohaselt:

1. Kas täidesaatev liikmesriik võib pärast seda, kui ta on raamotsuse 2002/584 artikli [4] punkti [6] alusel keeldunud täitmast Euroopa vahistamismäärust süüdimõistetu elukohta tõttu ja tunnustanud süüdimõistvat kohtuotsust, tugineda oma riigisisese õiguse kohaldamisele ja enda kui täidesaatva riigi pädevusele ning peatada väljaandjariigis mõistetud tegeliku vangistuse täideviimine, ehkki selle kohtuotsuse täitemenetlus on juba algatatud?

2. Kas täidesaatva riigi kohus võib muuta väljaandjariigi kohtu otsust, mis on nõuetekohaselt jõustunud, väljaspool raamotsuse 2008/909 artiklis 8 ning artikli 17 lõiget 1 ja 2 ette nähtud juhtumeid?

3. Kas raamotsuse 2008/909 artikli 17 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et see võimaldab täidesaatval riigil tegeliku vangistuse täideviimise peatada oma riigisiseses õiguses ette nähtud tingimusi kohaldades, kui väljaandjariigi pädevad asutused ei ole teinud seda kooskõlas oma õigusega?

Kui vastus eelnevatele küsimustele on jaatav, palutakse vastata järgmisele küsimusele:

4. Kas raamotsuse 2008/909 artikleid 12 ja 13 ning artikli 17 lõiget 3 arvestades oleksid Hispaania (täidesaatev riik) kohtud pidanud informeerima väljaandjariiki eelnevalt oma seisukohast küsimuses, kas tagaotsitavale mõistetud vangistuse täideviimise saab peatada?

IV. EELOTSUSE KIIRMENETLUS

Euroopa Kohtu kodukorra artikli 107 lõikes 1 on sätestatud:

„1. Eelotsusetaotluse, milles esitatakse üks või mitu küsimust Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotisega reguleeritud valdkondades, võib eelotsusetaotluse esitanud kohtu taotlusel või erandkorras Euroopa Kohtu algatusel lahendada kiirmenetluses, kaldudes kõrvale käesoleva kodukorra sätetest. 2. Eelotsusetaotluse esitanud kohus toob esile faktilised ja õiguslikud asjaolud, millest nähtub asja kiireloomulisus ja mis õigustavad selle erandliku menetluse kohaldamist, ning pakub võimaluse korral vastuse, mille ta ise eelotsuse küsimustele annaks. [...]“

Ei ole mingit kahtlust, et käesolev asi kuulub EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise ja konkreetsemalt selle 4. peatüki „Õiguslane koostöö kriminaalasjades“ kohaldamisalasse. Selle peatüki avaartiklis – ELTL artikkel 82 – on sätestatud kohtuotsuste liikmesriikide vahel vastastikuse tunnustamise põhimõte.

Lisaks asetub käesolev eelotsusetaotlus raamistikku, milles keelduti üleandmisest EVM täitmiseks ja milles Hispaania kohtud, kes võtsid arvesse asjaolu, et süüdimõistetu seaduslik elukoht on Hispaania ja et ta tahab kanda karistust selles riigis, kohustusid tunnustama mõistetud karistust ja selle täide viima, kuid otsustasid kohaldada oma riigisisest õigust, peatades karistuse täideviimise. Seepärast tuleb kohaldada kiirmenetlust, sest esitatud küsimused on süüdimõistetu õigusliku olukorra hindamisel pooleliolevas menetluses määrava tähtsusega.

Siinne kohus teeb seega ettepaneku **vastata eelotsuse küsimustele järgmiselt:**

1. Siinne kohus leiab, et vastastikuse tunnustamise põhimõte tähendab, et kohtuotsuse, mille liikmesriigi kohus on kooskõlas oma õigusega teinud, võib teise liikmesriigi kohus vahetult täitmisele pöörata ja sellel on vähemalt samaväärne toime kohtuotsusega, mille on teinud selle liikmesriigi kohus. EVM täitmisest keeldumise korral nagu käsitletaval juhul on täidesaatev riik seega kohustatud nõustuma viima karistuse täide samadel tingimustel nagu väljaandjariigis täitmise tingimused.

2. Siinne kohus on seisukohal, et sellele küsimusele tuleb vastata eitavalt, sest raamotsuse 2008/909 artiklis 8 ja artikli 17 lõikes 2 on rangelt ette nähtud asjaolud, mille korral võib väljaandjariik karistust kohandada. Seega „*saab karistuse kohandamise võimalust kasutada ainult väga piiratult [...] – vastastikuse tunnustamise üldeesmärgi tõttu*“, „*[m]is seisneb kokkuvõttes selles, et anda jõustunud kohtuotsusele täielik ja vahetu õigusmõju kogu liidus, sest välisriigi kohtuotsuse õigusmõju tunnustamine tähendab ka, et seda peetakse kehtivaks, kui see puudutab riigi kodanikke – ja asjakohaseks, kui võtta arvesse vastastikust usaldust eri õigus- ja kohtusüsteemide vastu, mida õigustab asjaolu, et need on õiguskultuuriliselt lähedased ning kaitsevad kõik põhiõigusi*“ (Supremo Tribunal de Justicia (Portugali kõrgeim kohus) 13. aprilli 2011. aasta kohtuotsus kohtuasjas nr 53/10.3 YREVR.S2).

3. Raamotsuse 2008/909 artiklit 17 tuleb tõlgendada nii, et see ei võimalda muuta väljaandjariigis mõistetud tegelikku vangistust asenduskaristuse abil, täpsemalt karistuse täideviimise peatamisega täidesaatva riigi riigisisest õigusest tulenevate nõuete alusel, kui väljaandjariigi pädevad asutused ei teinud seda kooskõlas oma õigusega.

4. Viimases küsimuses leiab siinne kohus, et eelnevatele küsimustele tuleb vastata eitavalt. Siinne kohus teeb siiski juhuks, kui Euroopa Kohus ei peaks seda arvamust jagama, ettepaneku vastata, et täidesaatev riik peaks informeerima väljaandjariiki oma seisukohast küsimuses, kas on võimalik peatada isikule, kelle

suhtes kriminaalmenetlust läbi viidi, mõistetud vangistuse täideviimine enne selle karistuse kohandamist kooskõlas riigisisese õigusega raamotsuse 2008/909 artikli 12 lõike 1 alusel ning raamotsuse artikli 13 ja artikli 17 lõike 3 eesmärkidel, sest niisugusel juhul saab väljaandjariik kas nende sätete kohaldamisega nõustuda või oma tunnistuse tagasi võtta.

[...] [riigisisest menetlust puudutavad kaalutlused ja lisad]

*

Vila Nova de Gaia

Praktikant-kohtunik

Koostatud ja elektrooniliselt allkirjastatud 19. märtsil 2024

TÖÖDOKUMENT